

VLC. MARJAN TJINKUL O LUPA KOJ CRKVI

Luni, 24 iunie 2019

Župa Lupak je osnovana 1789. godine. Prije toga djelovala je kao kapelanija Karaševa.

Tada je bila u Lupaku neka drvena crkva, smještena kod Tlve. Ova današnja crkva po elu se graditi 1840. godine i dovršena je nakon etiri godine. Arhitekt joj je bio iz Oravice. Nakon što je postala samostalna župa, Lupak je imao razne župnike. Znam da je 1804. godine neki franjevski frater držao župu, nakon ega su franjevci otišli, zamjenivši ih, za kratko, isusovci. Poslije isusovaca su došli svjetovni sve enici iz enadske biskupije, koja je sad postala Temišvarska biskupija. Oni su bili raznih narodnosti: esi, Slovaci, Maari i Nijemci.

Za vrijeme komunizma bilo je malo sve enika. Do pedesetih godina župu je držao župnik Gephard, koji je otišao u Rekuš. Poslije njega došao je neko vrijeme umirovljenik Kakoš, a od toga vremena sve do 1974. je o Lupa koj župi brinuo sve enik Husztik. Njemu je tada pripalo ak etiri sela: Klokoči, gdje mu je bila župa, Lupak, Vodnik i, nešto kasnije, Ravnik. Bilo je teško s prijevozom tada. On je bio primoran pješa iti od sela do sela i, nažalost, tek je jednom u mjesecu stigao održati misu u tim selima.

Ja sam, dakle 1974. godine bio zare en. Bio sam imenovan za kapelana u Novom Aradu. Neki su se mještani iz Lupaka žalili biskupu što ovdje veđugo nema župnika i molili su ga da tu situaciju popravi. Onda me je tadašnji generalni vikar Konrad Kernweiss pozvao u Temišvar, poništio mi je dekret i poslao me ovamo. Bio sam mlad i bez iskustva na administrativnom planu i došao sam u jedno mjesto gdje veđe 28 godina nije bilo stalnog sve enika. Tada je župa Lupak imala oko 1300 duša. Ravnik je u to doba bila posebna župa sve do 1926. , a sve enik je bio dr. Aleksandar Berkovi. On je poslije otišao u mirovinu u Keju i meni je, onda, pripala i njegova župa. U Ravniku je tada bilo preko 700 duša.

Uz crkvu je naš narod opstao više od 600 godina ovdje. Bila su teška vremena, kada smo se borili protiv mađarizacije i opstali. Ali sada, bojim se da je nas ova mobilizacija po svijetu uništiti. Ja sam u sijećaju napravio jednu statistiku jer nam je trebala za biskupiju. Od nekadašnjih 1300 ljudi, u Lupaku jošima 378 što stalno žive ovdje, od kojih 38 djeteta do petnaest godina. 84 djeteta koji pripadaju lupa koj župi žive vani. Takve situacije javljaju se u svim našim selima, bez izuzetaka. Zamislite da u ove godine imati osam vjenčanja u župi, od kojih samo jedan par živi tu. Ostali je do i sa zapada na zakazanom roku za vjenčanje, jer na zapadu rade i žive. Imat ćešest krštenja ove godine, ali samo jedno dijete je doma. Tako er, pripremamo se za Prvu priestoljubljenicušest djeteta mi dolaze redovito na pripreme. Ostala tri je do i na probe tjedan dana prije Prve svete priestoljubljenice, jer žive van Rumunske.

Situacija je jako teška i mislim da je sve gore postati. Danas, u većini kuća žive djedovi i bake, a svi ostali žive van države. Ja stalno govorim vjernicima na božićnim i uskrsnim misama da badava grade velike kuće jer to je sve ostati onima iz trećeg svijeta. Oni je do i kod nas, kako smo i mi neki put došli ovamo. Ovo je sve ostati prazno!

Daniel Lucacela